

Tisztelt Környezettudatos Partnerünk!

Jelen, az EFFECT projekt Információs programja és figyelemfelhívó kampánya keretében megjelenő, három hírlevélből álló sorozatunkkal **a zöld - ezen belül is elsősorban az energiahatékony - (köz)beszerzések** bevezetésére, alkalmazásuk fontosságára és terjesztésére kívánjuk felhívni az érintettek és az érdeklődők figyelmét. Az első számban a zöld közbeszerzés aktuális kérdéseiről és az EFFECT projektről, a másodikban az energiahatékony közbeszerzés nemzeti ajánlásairól és transznacionális kritériumairól, míg a harmadik számban jó gyakorlatokról és hasznos linkekről kívánjuk Önt tájékoztatni.

Zöld közbeszerzés Green Procurement (GPP)

A zöld közbeszerzés „olyan folyamat, amely során hatóságok olyan árukat, szolgáltatásokat és építési beruházásokat szereznek be, amelyek életciklusuk teljes időtartama alatt kevésbé ártalmasak a környezetre, mint az egyéb módon beszerzett, azonos fő funkciót betöltő áruk, szolgáltatások és építési beruházások.”

A zöld közbeszerzés csökkenti a közigazgatási tevékenységek környezetre gyakorolt káros hatását, ugyanakkor a piacokat arra ösztönzi, hogy a környezetbarátabb termékek, szolgáltatások és munkák felé mozduljanak el. A zöld közbeszerzés előnyei az alábbi területeken láthatók:

- meghatározott környezeti célok elérése – például a széndioxid- kibocsátás csökkentése, az energiahatékonyág növelése és a természeti erőforrások megóvása
- költségmegtakarítás
- az állampolgárok, vállalkozások és a civil társadalom közigazgatás iránti bizalmának növelése
- az innováció ösztönzése, a versenyképes környezetbarát termékek és szolgáltatások fejlesztésének támogatása, valamint ezek piacának kibővítése
- egészségesebb munkakörülmények megteremtése az alkalmazottak számára
- közintézmények kapacitásépítése a környezetet és erőforrásokat érintő jövőbeli kihívások leküzdésére.

Hamarosan megjelenhet a zöld közbeszerzés kormányrendelet

Az Energiaklub által szervezett "Minden, amit a zöld beszerzésről tudni kell" konferencián az NFM helyettes államtitkára a résztvevőknek elmondta, hogy a minisztérium még ebben a kormányzati ciklusban szeretné megjelentetni a zöld közbeszerzésekről szóló kormányrendeletet.

Dr. Jánosi Andrea, közbeszerzésért felelős helyettes államtitkár a rendezvény megnyitóján arról tájékoztatta a résztvevőket, hogy a minisztérium januárban újabb egyeztetésre hívja az érintetteket annak érdekében, hogy még ebben a ciklusban kihirdethető legyen a várva várt zöld végrehajtási rendelet. A helyettes államtitkár az új uniós irányelvekkel kapcsolatban a zöld közbeszerzésekkel foglalkozó brüsszeli munkacsoportban való részvételhez is kérte az érintettek közreműködését, segítségét.

Forrás és további információ: <http://www.buy-smart.info/hirek/hamarosan-megjelenhet-a-zoeld-koezbeszerzes-kormanyrendelet>

Hogyan szolgálja az EFFECT projekt a zöld - ezen belül az energiahatékony – (köz)beszerzés gyakorlatának terjesztését?

A projekt az energiahatékony közbeszerzési eljárások egyszerűsítésére és elterjesztésére tesz kísérletet – kiegészítve az EU Zöld Közbeszerzési Kézikönyvét, ajánlásait és a nemzeti cselekvési terveket. Elsődleges célja a közbeszerzési eljárások vizsgálata a Dél-kelet Európai Program (SEE) régióban alkalmazott energia-hatékony mechanizmusok feltérképezése és a hatékony támogató eszközök bevezetése céljából. További cél az ajánlattevői oldal zöld közbeszerzési eljárásokban való részvétele előtt álló akadályok azonosítása, ezek kiküszöbölése, valamint a regionális és helyi hatóságok, közzintézmények, figyelmének felhívása a zöld közbeszerzési eljárások fontosságára és részvételük erősítése a szükséges kompetenciák és képességek fejlesztésén keresztül. A projekt keretein belül érintetti konzultáció eredményeképpen Zöld Közbeszerzési Ajánlás (keresleti oldal) ill. Operatív Terv (kínálati oldal) született, amit a nemzeti jogszabályi környezetbe a 2014. év első felében javasolt beépíteni.

Bővebb információ:

Az EFFECT projekt honlapja: www.effectproject.eu

Az EFFECT projekt brosúrája (angol nyelvű): http://www.effectproject.eu/admin/?wpfb_dl=32

Az EFFECT projekt híreivel: <http://www.effectproject.eu/downloads.php>

Zöld Közbeszerzési Ajánlás (angol nyelvű): http://www.effectproject.eu/admin/?wpfb_dl=67

(magyar nyelvű): http://www.effectproject.eu/admin/?wpfb_dl=117

Az EFFECT projekt főbb megállapításai

AJÁNLATKÉRŐI OLDALON

Magyarországon a zöld közbeszerzés elméleti és gyakorlati szempontból is gyerekcipőben jár. Ennek oka egyrészt a releváns jogszabályi környezet kezdetleges kialakítása, másrészt számos – az ajánlatkérő és tevő oldalon egyaránt megfigyelhető – tévhit és információhiány. Ez utóbbiak a következőkben foglalhatók össze:

- általános tévhit: a zöld termékek, szolgáltatások gyakran drágábbak, mint a hagyományos változatuk;
- a zöld közbeszerzések megtérülési ideje hosszabb, ezért anyagi előnyeik is általában a hosszabb távra kötendő szerződések esetében jelentkeznek, a közszféra ezzel szemben az anyagi források beszűkülése miatt tipikusan 12-24 hónapos szerződéses időszakban gondolkodik;
- a zöld közbeszerzési szempontok egészen 2012-ig hiányoztak a Közbeszerzési törvényből, a konkrétabb kereteket nyújtó zöld végrehajtási rendelet még nem lépett hatályba, így a környezettudatosság szempontok a közbeszerzési eljárásokban csak elvétve és önkéntes alapon jelentek meg;
- az ajánlatkérőknek nincs elég információjuk a zöld szolgáltatások és termékek piacáról, ideértve az egyes lehetséges megoldásokat is, és ehhez az ajánlattevői szféra sem nyújt sok segítséget;
- gyakran hiányzik a szakértelem az ajánlatkérői oldalon, és a közbeszerzési szakemberek is inkább a hagyományos, már bejáratott közbeszerzési technikákat preferálják, és a legritkább esetben találkozunk a közbeszerzési

HÍRLEVÉL A ZÖLD (KÖZ)BESZERZÉS RŐL

1. szám 2014. január 31.

és környezetvédelmi szakértelem a kiíró oldalán;

- nincsenek széles körben elérhető szakmai anyagok a témában, amelyek segítenének a közbeszerzési kiírások zöld szempontok szerint való átalakításához.

AJÁNLATTEVŐI OLDALON

Az EFFECT projekt keretében sor került az ajánlattevői oldal megkérdezésére és vizsgálatára is. A kutatásban 14 magyar cég, köztük nagyvállalatok és mikrovállalkozások is résztvettek.

A kutatás eredményei a következőkben foglalhatók össze:

- az energiahatékonysági szempontok megjelenése a közbeszerzésekben Magyarországon meglehetősen vegyes képet mutat az ajánlattevői oldalon is;
- a zöld közbeszerzés térnyerését nagyban segítené a hosszabb távú szemlélet, az életciklus-költségek (gyakoribb) figyelembe vétele, ezeket az ajánlattevői oldalt képező vállalatoknak kell beépíteniük termékeik és szolgáltatásaik elkészítésébe;
- kisebb cégeknek megterhelően sok időt és energiát kell egy pályázat beadására szánniuk; az eljárások bonyolultsága is problémát okoz, a legtöbb megkérdezett jelezte, hogy fontos lenne a közbeszerzési eljárás egyszerűsítése, és jó lenne, ha egy helyről lehetne beszerezni minden információt; a legtöbb vállalatnak nincs elegendő ideje a pályázati dokumentáció összeállítására; rugalmasabb kiírási lehetőségekre is szükség lenne (például részdokumentáció megvételére való lehetőségre).
- komoly attitűdváltásnak kell végbemennie; az interjúalanyok úgy látják, hogy a pénzügy mellett a tájékozatlanság és a közömbösség a legnagyobb probléma, a környezetbarát termékek iránti vevői igény növekedése jelentene elsősorban segítséget e termékek gyártóinak
- az ajánlattevők jobb felkészültsége és termékeikben/szolgáltatásaikban egyértelműen jelzett fenntarthatósági szempontok segítik az ajánlattevői oldalt a zöld közbeszerzési projektek kiírásában
- az ajánlattevői oldalt alkotó vállalatoknak tájékozódni kell a különböző nemzetközi környezetkímélési, fenntarthatósági és energiahatékonysági kritériumoknak való megfelelésről és minősítések megszerzéséről (pl. ISO és EMAS), valamint a profiljuk szempontjából fontos öko címkékről.

Általános következtetésként levonható, hogy a zöld közbeszerzés magyarországi kultúrájának kialakítása folyamatában szereplők több nagy csoportját kellene bevonni: a döntéshozókat, a vállalatvezetőket, valamint a lakossági és állami megrendelőket is.

Az EFFECT projekt Operatív- és Akciótervei

Az EFFECT projekt keretében kidolgozott operatív terv által megfogalmazott akciótervek több szempontból célozzák meg az azonosított problémák és akadályok elhárítását.

A **GreenView** fogalmazza meg azokat a kommunikációs és információs eszközöket, amelyekkel piaci, állami és társadalmi szinten is terjeszti és propagálja a fenntarthatóság és energiahatékonyság megvalósítható szempontrendszerét.

A **Zöld Piac** legfőbb célja a vásárlói/fogyasztói réteg preferenciáinak megváltoztatása,

HÍRLEVÉL A ZÖLD (KÖZ)BESZERZÉS RŐL

1. szám 2014. január 31.

hogy a termékek árán túl azok környezetre gyakorolt hatását (a teljes életciklusuk függvényében) is figyelembe vegyék.

A **Greenvest!** célja, hogy támogatási programokon keresztül állami és uniós forrásokat biztosítson azon magyar vállalatok számára, akik energiahatékonyság és környezeti kímélés terén zöld termékeket és szolgáltatásokat valósítanak meg.

A **GreenStart!** fő célja, hogy segítsen azoknak a fiatal induló vállalkozásoknak, akik innovatív energiahatékony vállalatirányítási rendszert alkalmaznak, és / vagy környezetkímélő technológiával dolgoznak, illetve terméket állítanak elő.

A **GreenLaw** a támogató jogi-szabályozási környezet megújítását célozza.

Bővebb információ az Operatív Tervről: http://www.effectproject.eu/admin/?wpfb_dl=122

ESEMÉNYEK

A fenntartható közbeszerzés hazai és nemzetközi aktualitásai – az EFFECT projekt zárókonferenciája

Időpont:

2014. február 13. csütörtök 10:00-16:30

Helyszín:

Novotel Budapest Centrum Hotel (1088 Budapest, Rákóczi út 43-45., Rákóczi terem)

Regisztráció: <http://jelentkezes.mkik.hu/event/fenntarthato-kozbeszerzes-hazai-es-nemzetkozi-aktualitasai-az-effect-projekt-zaro>

KAPCSOLAT

NORRIA Észak-magyarországi Regionális Innovációs Ügynökség

3525 Miskolc, Szentpáli u. 1.

Tel: (46) 737-765, 737-766

Buday-Malik Adrienn, igazgatóhelyettes

budaymalik.adrienn@eminnov.hu

Hall Katalin, projektmenedzser

hall.katalin@eminnov.hu